

**Vendim nr. 254, datë 20.07.2026**

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese  
Genti Ibrahim, Anëtar  
Ilir Toska, Anëtar

në datën 20.07.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 2 (E) 2026 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

**KËRKUES:** **EDUART LAMAJ**, përfaqësuar nga avokati Artan Gjermëni, me prokurë.

**OBJEKTI:** **Shfuqizimi i vendimeve nr. 1119-130, datë 18.10.2022 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin; nr. 1541, datë 11.10.2023 të Gjykatës së Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm; nr. 00-2025-1600, datë 21.10.2025 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë. Dërgimi i çështjes për rishqyrtim në gjykatën e faktit.**

**BAZA LIGJORE:** Nenet 30, 31, 33, 42, 131, pika 1, shkronja “f”, 134, pika 1, shkronja “i”, dhe 142, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Ilir Toska, shqyrtoi kërkesën dhe dokumentet shoqëruese të saj, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

**V Ë R E N:**

**Rrethanat e çështjes**

1. Kërkuesi Eduart Lamaj së bashku me tre shtetas të tjerë është proceduar penalisht nga Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin, në lidhje me ngjarjen e ndodhur mbrëmjen e datës 30.05.2020, në një hotel që ndodhet në aksin rrugor Tiranë-Laç, ku janë vrarë me armë zjarri dy shtetas.

2. Gjatë hetimit, nga këqyrja e pamjeve filmike të regjistruara nga kamerat e hotelit, ka rezultuar se në katin e parë të tij, i cili shërben si bar-kafe, në një tavolinë në cepin anësor nga krahu veri-perëndimor kanë qenë të ulur dy persona. Rreth orës 21:50, nga dera e pasme e lokalit është futur një person i veshur me një pelerinë të ngjashme me ato të Policisë së Shtetit, me maskë dhe me tuta ngjyrë të kuqe, i cili mbante në dorë një armë zjarri dhe është drejtuar nga tavolina ku qëndronin të ulur dy personat. Kur është afruar rreth 5-6 metra, njëri prej tyre ka qëlluar me armë zjarri në drejtim të personit të maskuar dhe ky i fundit ka qëlluar në drejtim të tavolinës. Në një moment personi i maskuar është rrëzuar dhe ka tërhequr këmbën e majtë zvarrë, duke vazhduar të qëllojë në drejtim të tavolinës. Më pas në lokal janë futur dy persona të tjerë dhe, së bashku me kamerierin, e kanë tërhequr personin e plagosur. Si pasojë e plagëve të marra, dy shtetasit që ishin të ulur në tavolinë kanë humbur jetën.

3. Në datën 22.06.2020, në vijim të veprimeve hetimore, Policia Gjyqësore ka marrë dijeni në rrugë operative se në një spital privat në Tiranë kishte shkuar për trajtim një person i plagosur me armë zjarri, i cili po i nënshtrohej një ndërhyrjeje kirurgjikale. Në spital pacienti ishte regjistruar me gjeneralitetet V.P. dhe mjeku kirurg kishte konstatuar se ai kishte një plagë jo të freskët në kofshën e majtë të shkaktuar me armë zjarri. Nga verifikimet e kryera ka rezultuar se personi që po i nënshtrohej ndërhyrjes ishte kërkuesi Eduart Lamaj. Sipas aktit të ekspertimit mjeko-ligjor, në trupin e kërkuesit janë konstatuar dëmtime në kofshën e majtë dhe trupa të huaj metalikë, të shkaktuara nga predhë arme zjarri, të cilat hynin në kategorinë e dëmtimeve të rënda, pasi kishin qenë të rrezikshme për jetën në momentin e shkaktimit të tyre nëse nuk do të jepej ndihma e kualifikuar mjekësore. Po sipas këtij akti, koha e shkaktimit të dëmtimeve përkon me ngjarjen e datës 30.05.2020.

4. Kërkuesi, në cilësinë e personit ndaj të cilit zhvillohen hetimet, në prani të avokatit mbrojtës, ka deklaruar se dy viktimat janë qëlluar dhe vrarë prej tij, por ka mohuar se ka vepruar me paramendim ose me qëllim vrasjen e tyre, pasi i ka pasur të njohur. Sipas kërkuesit, ai ka qëlluar drejt tyre për t'u vetëmbrojtur, pasi njëri prej viktimave kishte qëlluar i pari drejt tij. Ai ka deklaruar se pasi është plagosur dhe është rrëzuar në tokë, ka qëlluar në drejtimin nga vinin të shtënat. Kërkuesi ka deklaruar, po ashtu, se ka shkuar te hoteli për të dëmtuar pronën e shtetasit

A.A., me të cilin ka pasur konflikte për çështje borxhesh, fakt për të cilin nuk ka pasur dijeni askush tjetër. Ai ka dhënë, gjithashtu, shpjegime për personat që e shoqëronin dhe mjetin me të cilin kishin shkuar te hoteli.

5. Kërkuesi është akuzuar për kryerjen e veprave penale “Vrasja në rrethana të tjera cilësuese”, në bashkëpunim dhe “Mbajtja pa leje e armëve, armëve shpërthyes dhe municionit”, të parashikuara nga nenet 79, shkronja “dh”, 25 dhe 278, paragrafi 1, të Kodit Penal (KP). Në përfundim të hetimeve paraprake çështja penale në ngarkim të tij është dërguar për gjykim.

6. Në përfundim të procesit gjyqësor, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Kurbin, me vendimin nr. 1119-130, datë 18.10.2022, ka vendosur deklarinimin fajtor të kërkuesit për veprën penale “Vrasja në rrethana të tjera cilësuese”, të parashikuar nga neni 79, shkronja “dh”, i KP-së, duke e dënuar me burgim të përjetshëm, si dhe për veprën penale “Mbajtja pa leje dhe prodhimi i armëve, armëve shpërthyes dhe i municionit”, të parashikuar nga neni 278, paragrafi 1, i KP-së, duke e dënuar me 7 vjet burgim. Në bashkim të dënimeve, në aplikim të nenit 55 të KP-së, kërkuesi është dënuar përfundimisht me burgim të përjetshëm. Ajo gjykatë, në mënyrë të përmbledhur, ka vlerësuar se vdekja e dy viktimave ishte pasojë e drejtpërdrejtë e të shtënave me armë zjarri nga kërkuesi dhe se ai kishte vepruar me dashje të drejtpërdrejtë. Sipas saj, nga pamjet filmike rezultonte se kërkuesi kishte kryer 8 qitje në drejtim të viktimave, ndërsa nga këqyrja e vendit të ngjarjes dhe ekspertimet teknike balistike ishte konkluduar se nga arma e tij ishin shtënë gjithsej 15 fishekë. Gjykata ka vlerësuar, gjithashtu, se kërkuesi dhe personat e tjerë kishin shkuar dhe vepruar në mënyrë të organizuar, me role të ndara, për realizimin e veprës.

7. Për sa i përket pretendimit të kërkuesit se ka vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme, gjykata e shkallës së parë ka pranuar se një nga viktimat kishte qëlluar i pari, por ka vlerësuar se mënyra e veprimit të kërkuesit përpara të shtënave, maskimi, hyrja nga dera e pasme e hotelit gjatë natës, mbajtja në dorë e një arme automatike dhe afrimi në një distancë prej rreth 5-6 metrash nga viktimat, tregonin se dashja e tij drejtohej ndaj tyre dhe jo ndaj dëmtimit të hotelit. Po sipas gjykatës, gjatë hetimeve dhe gjykimit të çështjes nuk ishte arritur të zbulohet shkaku dhe motivi i kryerjes së veprës penale dhe nuk ishte provuar ndonjë konflikt, hakmarrje, borxh etj. midis të pandehurve dhe viktimave ose familjarëve të tyre. Në vlerësimin e gjykatës, pretendimi i kërkuesit se ka pasur një konflikt të vjetër, që datonte nga viti 2007, me pronarin e hotelit A.A. nuk ishte provuar, ndërsa bashkëshortja e atij shtetasi, e pyetur si dëshmitare, ka deklaruar se nuk kishte dijeni për një konflikt të tillë dhe se familjarët e kërkuesit vinin thajse çdo ditë në lokal. Kundër vendimit kërkuesi ka paraqitur ankim.

8. Gjykata e Apelit e Juridiksionit të Përgjithshëm, me vendimin nr. 1541, datë 11.10.2023, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kurbin. Sipas gjykatës së

apelit, akuza në ngarkim të kërkuesit është provuar plotësisht me të gjitha elementet e saj dhe dënimi i caktuar është individualizuar drejt, ndërsa pretendimet e parashtruara në ankim nga mbrojtja në lidhje me kualifikimin juridik të faktit penal, përfshirë pretendimin për kryerjen e veprës penale në kushtet e mbrojtjes së nevojshme, sipas nenit 19 të KP-së, janë të pabazuara. Gjykata e apelit ka vlerësuar se ngjarja ishte e paramenduar dhe e organizuar, me role të ndara, ku kërkuesi kishte rolin e ekzekutorit dhe bashkëpunëtorët e tjerë role ndihmëse, të konkretizuara, ndër të tjera, në neutralizimin e personave të ndodhur jashtë hotelit, mbikëqyrjen e situatës dhe ndihmën për largimin e kërkuesit pasi ai ishte plagosur. Për këtë arsye ajo ka gjetur të pabazuar edhe pretendimin për eksese të ekzekutorit. Për sa i përket anës subjektive, gjykata e apelit ka vlerësuar se megjithëse motivi i vrasjes nuk ishte provuar, mënyra e veprimit të kërkuesit, hyrja nga dera e pasme, kërkimi dhe lokalizimi i viktimave, drejtimi ndaj tyre me armë automatike dhe qitja nga një distancë e afërt, provonte se objektivi i tij ishin viktimat dhe se ai kishte vepruar me dashje të drejtpërdrejtë.

9. Gjykata e apelit ka gjetur të pabazuar pretendimin e kërkuesit se ka vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme, duke arsyetuar se, edhe nëse do të pranohej versionin se ai kishte hyrë në hotel vetëm për të dëmtuar pronën e A.A., mënyra, koha dhe rrethanat e hyrjes së tij, i maskuar dhe i armatosur, kishin provokuar reagimin e viktimës, i cili kishte qëlluar i pari në mbrojtje të jetës dhe shëndetit të tij dhe të viktimës tjetër. Për rrjedhojë, sipas asaj gjykate, kërkuesi nuk mund të konsiderohet se ka vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme. Gjykata e apelit ka vlerësuar se nga tërësia e akteve hetimore dhe e provave të fashikullit të gjykimit provohet tej çdo dyshimi të arsyeshëm se kërkuesi ka konsumuar elementet e figurave të veprave penale për të cilat është dënuar. Kundër vendimit kërkuesi ka paraqitur rekurs.

10. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2025-1600, datë 21.10.2025, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit, pasi ka vlerësuar se shkaqet e parashtruara në të nuk bënin pjesë në ato që parashikon neni 432 i Kodit të Procedurës Penale (KPP) dhe, si të tilla, nuk cenonin vendimin e rekursuar. Sipas atij kolegji, gjykata e apelit e ka miratuar në tërësi vendimmarrjen e gjykatës së shkallës së parë, duke i dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimeve të paraqitura në ankim, të cilat në thelb ishin të njëjta me ato të paraqitura në rekurs. Kolegji Penal ka vlerësuar se gjykatat më të ulëta i kanë çmuar provat në përputhje me njëra-tjetrën, bazuar në nenin 152 të KPP-së, duke mos mbivlerësuar asnjë prej tyre. Për sa u përket shkaqeve të rekursit për cilësimin e gabuar juridik të faktit penal, ai kolegji ka vlerësuar se ato ishin të papranueshme, për sa kohë nuk konstatohej zbatim i gabuar i ligjit procedural ose material nga gjykatat më të ulëta. Sipas tij, vendimi i gjykatës së apelit ishte i arsyetuar mjaftueshëm dhe përmbante argumente për përgjegjësinë penale të kërkuesit dhe për rrëzimin e pretendimeve të tij

për kryerjen e veprës penale në prani të një shkakut padënueshmërie. Në përfundim, Kolegji Penal ka vlerësuar se nuk evidentohet shkelje ose zbatim i gabuar i ligjit penal material ose procedural, shkelje me pasojë pavlefshmërinë e vendimit ose të akteve apo papërdorshmërinë e provave, si dhe se vendimmarrja e gjykatave të faktit nuk ishte në kundërshtim me praktikën e atij kolegji ose të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

11. Në datën 13.05.2026 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij. Ky ankim, pasi është plotësuar sipas kërkesave të nenit 27 të Ligjit Organik të Gjykatës, është regjistruar në datën 25.05.2026.

## II

### Pretendimet e kërkuetit

12. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar *cenimin e së drejtës për proces të rregullt*, në drejtim të:

12.1. *Parimit të prezumimit të pafajësisë*, pasi faktet e rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë penale janë përcaktuar nga gjykatat në mënyrë të njëanshme dhe jo në përputhje me provat e administruara në gjykim, të vlerësuara në tërësi dhe harmoni me njëra-tjetrën. Kërkuesi ka pranuar se ka qëlluar viktimat, por ka pretenduar se gjykatat kanë prezumuar qëllimin e tij për vrasjen e tyre, ndonëse kanë pranuar se motivi i veprës penale nuk është provuar. Qëllimi për të cilin kërkuesi ka shkuar në hotel ka qenë dëmtimi i pronës për shkak të një konflikti të mëparshëm me pronarin dhe jo vrasja e viktimave. Përballja me viktimat ka qenë e paplanifikuar dhe reagimi i kërkuetit ka ardhur vetëm pasi njëri prej tyre ka qëlluar i pari në drejtim të tij, ndaj të shtënat e kërkuetit kanë qenë reagim i menjëhershëm për mbrojtjen e jetës së tij. Gjykatat nuk kanë evidentuar prova determinante që të provojnë qëllimin e tij për vrasjen dhe të rrëzojnë versionin e paraqitur prej tij, por nga fakti se kishte hyrë i armatosur në hotel dhe kishte qëlluar kanë nxjerrë prezumimin se kishte shkuar me qëllim vrasjen e viktimave, duke mos i dhënë peshën e duhur versionit të kërkuetit për motivin e ndryshëm dhe veprimin në kushtet e mbrojtjes së nevojshme. Gjykatat e kanë filluar procesin me bindjen se kërkuesi e ka kryer veprën penale, duke e paragjykuar atë dhe duke mos i vlerësuar dyshimet në favor të tij. Përmes arsyetimit të tyre, gjykatat kanë zhvendosur barrën e provës nga akuza te kërkuesi, kurse Gjykata e Lartë ka mbajtur një qëndrim formal dhe nuk ka marrë në shqyrtim pretendimet e ngritura prej tij në rekurs në këtë drejtim.

12.2. *Së drejtës së aksesit në gjykatë të lidhur me standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor, pasi:*

12.2.1. Gjykatat nuk i kanë shqyrtuar pretendimet e kërkuarit për cilësimin e gabuar të veprës penale, për veprimin e tij në kushtet e mbrojtjes së nevojshme dhe për akses të ekzekutorit. Përfundimet e gjykatave për qëllimin e tij, paramendimin dhe mbrojtjen e nevojshme nuk mbështeten në mënyrë të mjaftueshme në rrethanat konkrete dhe provat e administruara në gjykim, ndaj vendimet janë kontradiktore dhe arbitrare. I takonte akuzës të rrëzonte pretendimin se qëllimi i vetëm kishte qenë shkatërrimi i lokalit për shkak të një konflikti të vjetër me pronarin A.A. Mohimi i konfliktit nga bashkëshortja e këtij të fundit nuk nënkupton mosekzistencën e tij, ndërkohë që shtetasi A.A. nuk është pyetur për këtë rrethanë. Arsytimi i gjykatave është kontradiktor, pasi ato kanë pranuar se njëri prej viktimave ka qëlluar i pari dhe se kërkuari e mbante armën të drejtuar poshtë, por njëkohësisht kanë arritur në përfundimin se ai ka hyrë në lokal me objektiv vrasjen e viktimave. Veprimet e kërkuarit kanë qenë pasojë e rrethanave të atëçastme, të dala jashtë kontrollit dhe të pavarura nga vullneti i tij, çka, në kuptim të nenit 19 të KP-së, tregon se ai ka vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme. Gjykatat nuk kanë arsyetuar as në lidhje me aksesin e ekzekutorit, duke vepruar në kundërshtim me praktikën e Gjykatës së Lartë dhe vendimet unifikuese, çka cenon edhe parimin e sigurisë juridike.

12.2.2. Në lidhje me rrethanën e pretenduar të bashkëpunimit, bazuar në mekanizmin e ngjarjes, veprimet e secilit pjesëmarrës, rrjedhën e ngjarjeve para dhe pas kryerjes së veprës dhe mungesën e qëllimit të kërkuarit për vrasjen e viktimave, nuk rezulton të ketë ekzistuar një marrëveshje për vrasjen e tyre, as para dhe as gjatë kryerjes së veprës, ndërsa asnjë nga personat e tjerë nuk ka marrë pjesë në sulm. Ata kanë rënë dakord dhe kanë ndarë rolet për shkatërrimin e pronës, por nuk kanë pasur marrëveshje, në asnjë formë, për të kryer vrasje. Për rrjedhojë, veprimet e kërkuarit ndaj viktimave përbëjnë akses të ekzekutorit, pasi ai ka vepruar i vetëm dhe në kapërcim të marrëveshjes për dëmtimin e pronës, ndaj kualifikimi i vrasjes si e kryer në bashkëpunim është i gabuar. Edhe pse në rekurs janë parashtruar pretendime që hyjnë në fushën e veprimit të Gjykatës së Lartë, të lidhura me zbatimin e ligjit material e procedural dhe me shkelje kushtetuese, ajo nuk i ka marrë në shqyrtim, duke dhënë një arsyetim formal. Në këtë mënyrë,

Gjykata e Lartë nuk i ka garantuar kërkuessit një shqyrtim efektiv të pretendimeve të ngritura në rekurs dhe marrjen e një përgjigjeje të arsyetuar për to.

### III

#### Vlerësimi i Kolegjit

##### A. Për legjitimitimin e kërkuessit

13. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private ose publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara nga Kushtetuta. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

14. Kriteret paraprake të pranueshmërisë së kërkesës janë të natyrës kumulative, ndaj mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuessi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues. Gjatë shqyrtimit paraprak të çështjes, Kolegji mund të verifikojë një ose më shumë prej këtyre kriterëve, pa qenë i detyruar të ndjekë një radhë të paracaktuar të analizës. Mospërmbushja e njërit prej tyre, me pasojë moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare, e bën të panevojshëm verifikimin e kriterëve të tjera. Mbi këtë bazë, Kolegji do të ndalet në verifikimin e plotësimit të kriterit *ratione materiae* të kërkuessit. Në këtë drejtim, Kolegji do të verifikojë nëse pretendimet e kërkuessit, ndonëse të formuluar në terma kushtetues, mbështeten në argumente të mjaftueshme për të vënë në dyshim, në nivel kushtetues, procesin gjyqësor të kundërshtuar.

15. Kolegji vëren se kërkuessi, ndonëse pretendimet e tij lidhen në pjesën më të madhe me mënyrën e përcaktimit të fakteve, vlerësimin e provave dhe kualifikimin juridik të veprës penale, i ka paraqitur ato nën këndvështrimin e *parimit të prezumimit të pafajësisë* dhe të *së drejtës së aksesit në gjykatë* të lidhur me *standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor*. Në thelb, ai pretendon se gjykatat kanë prezumuar qëllimin e tij për vrasjen e viktimave, pavarësisht se kanë pranuar se motivi i veprës penale nuk është provuar, kanë zhvendosur mbi të barrën e provës, si dhe nuk u kanë dhënë përgjigje të mjaftueshme pretendimeve për mbrojtjen e nevojshme, eksenin e

ekzekutorit dhe kualifikimin juridik të veprës. Po kështu, ai kundërshton si formal arsytimin e Gjykatës së Lartë në lidhje me shkaqet e ngritura në rekurs.

16. Parimi i prezumimit të pafajësisë sanksionohet nga neni 30 i Kushtetutës, sipas të cilit kushdo quhet i pafajshëm përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se ky parim kërkon që deklarimi i fajësisë së të pandehurit të bëhet nga gjykata vetëm pas një shqyrtimi të plotë të çështjes (*shih vendimet nr. 27, datë 29.04.2025; nr. 20, datë 03.04.2024; nr. 4, datë 21.02.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet. Barra e provës i takon palës akuzuese dhe çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit. Gjykatat duhet ta mbështesin vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta të paraqitura nga akuza. Ato janë të detyruara të përcaktojnë faktet e çështjes, të rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë ligjore të të akuzuarit, sa më qartë dhe saktë të jetë e mundur, dhe nuk mund t'i paraqesin ato thjesht si aludime ose dyshime (*shih vendimet nr. 10, datë 12.04.2022; nr. 12, datë 24.04.2018; nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit, kurse problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përfshihen në juridiksionin kushtetues, nëse nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave. Mënyra sesi gjykatat e zakonshme kanë përcaktuar faktet dhe kanë interpretuar ligjin e zbatueshëm në zgjidhjen e mosmarrëveshjes në shqyrtim përpara tyre nuk përbën, në vetvete, lëndë kushtetuese (*shih vendimet nr. 38, datë 02.12.2021; nr. 6, datë 16.02.2021; nr. 9, datë 26.03.2018 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata nuk vepron si shkallë e katërt gjykimi, por ndërhyr atëherë kur gabimi ligjor ose faktik i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm është aq i dukshëm, sa një gjykatë e kujdesshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë ose është i tillë që gjykimin e bën të padrejtë (*shih vendimet nr. 59, datë 14.11.2023; nr. 30, datë 29.05.2023; nr. 29, datë 01.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, vendimet e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm nuk vihen në dyshim, përveç rasteve kur gjetjet e tyre mund të konsiderohen si arbitrare ose haptazi të paarsyeshme (*shih vendimet nr. 19, datë 21.03.2024; nr. 4, datë 31.01.2024; nr. 30, datë 29.05.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në zbatim të standardeve të mësipërme dhe bazuar në argumentet e parashtuara në ankimin kushtetues individual, Kolegji vëren se argumentet e kërkuarit lidhen, në një masë të konsiderueshme, me përcaktimin e fakteve, vlerësimin e provave dhe interpretimin e ligjit nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Ai kundërshton përfundimet në të cilat këto gjykata kanë arritur mbi bazën e provave të administruara në gjykim dhe kërkon, në thelb, një vlerësim të

ndryshëm të tyre, veçanërisht për sa i përket qëllimit për të cilin ka shkuar në vendin e ngjarjes, rrethanave në të cilat ai ka qëlluar ndaj viktimave dhe ekzistencës së bashkëpunimit. Megjithatë, për sa kohë këto kundërshtime janë paraqitur edhe në drejtim të zhvendosjes së barrës së provës, paragjykimin të fajësisë dhe mungesës së një përgjigjeje të arsyetuar ndaj pretendimeve të tij, Kolegji do të verifikojë nëse nga mënyra e vlerësimit të provave dhe arsyetimi i vendimeve gjyqësore rezulton ndonjë cenim i garancive kushtetuese të pretenduara nga kërkuesi.

19. Kolegji vëren se gjykatat e faktit, pasi kanë shqyrtuar provat e administruara në gjykim, në vendimet e tyre kanë parashtruar mënyrën e vlerësimit të provave dhe arsyet mbi të cilat kanë mbështetur përfundimin për fajësinë e kërkuesit. Kështu, gjykata e shkallës së parë ka vlerësuar se vdekja e dy viktimave ishte pasojë e drejtpërdrejtë e të shtënave me armë zjarri nga kërkuesi dhe se ai nuk kishte vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme. Në këtë përfundim ajo është mbështetur, ndër të tjera, në mënyrën e hyrjes së kërkuesit në hotel, maskimin e tij, faktin se ishte i armatosur me armë automatike, afrimin në një distancë prej rreth 5-6 metrash nga viktimat dhe veprimet e kryera ndaj tyre. Po ashtu, ajo ka vlerësuar se të pandehurit kishin shkuar dhe vepruar në mënyrë të organizuar për realizimin e veprës penale.

20. Ky arsyetim është gjetur i drejtë nga gjykata e apelit, e cila ka vlerësuar të pabazuara pretendimet e kërkuesit për kualifikimin juridik të faktit penal dhe veprimin në kushtet e mbrojtjes së nevojshme. Sipas asaj gjykate, nga provat e administruara rezultonte se ngjarja ishte e paramenduar dhe e organizuar, me role të ndara, ku kërkuesi kishte rolin e ekzekutorit, ndërsa bashkëpunëtorët e tjerë role ndihmëse, ndaj ajo ka rrëzuar edhe pretendimin për eksese të ekzekutorit. Për sa i përket anës subjektive, gjykata e apelit ka bërë dallimin ndërmjet mungesës së provimit të motivit të veprës penale dhe provimit të dashjes së kërkuesit, duke vlerësuar se, pavarësisht se motivi nuk provohej, dashja e tij në kryerjen e veprës penale rezultonte nga mënyra konkrete e veprimit dhe kronologjia e ngjarjes. Po kështu, ajo ka shqyrtuar versionin e kërkuesit për konfliktin e mëparshëm me pronarin e hotelit dhe e ka vlerësuar atë të pambështetur në provat e shqyrtuara gjatë gjykimit, ndër të tjera, në dëshminë e bashkëshortes së këtij të fundit.

21. Në analizë të sa më sipër, Kolegji vëren se gjykatat e faktit nuk e kanë barazuar mungesën e provimit të motivit të kryerjes së veprës penale me mungesën e provimit të elementit subjektiv të saj. Përkundrazi, përfundimin për dashjen e kërkuesit ato e kanë nxjerrë nga rrethanat konkrete të ngjarjes dhe tërësia e provave të administruara. Po kështu, nuk rezulton që gjykatat t'i kenë kërkuar kërkuesit të provojë pafajësinë e tij, por ato kanë vlerësuar provat e paraqitura nga organi i akuzës dhe i kanë ballafaquar ato me versionin e tij. Fakti se ky version nuk është pranuar nuk nënkupton, në vetvete, zhvendosjen e barrës së provës ose paragjykimin e fajësisë së tij. Versioni i kërkuesit për qëllimin e dëmtimit të hotelit dhe veprimin në kushtet e mbrojtjes së

nevojshme është marrë në shqyrtim dhe është vlerësuar i pabazuar përmes një arsyetimi konkret të gjykatave të faktit. Në këto rrethana, Kolegji nuk evidenton që përfundimet e tyre të jenë mbështetur në aludime ose dyshime, ose që mënyra e vlerësimit të provave të jetë haptazi arbitrare ose e paarsyeshme në kuptimin kushtetues. Po kështu, Kolegji nuk konstaton që përfundimi i gjykatave për dashjen e kërkuesit të jetë mbështetur në një prezumim fakti të paarsyeshëm, pasi ai është nxjerrë nga një tërësi rrethanash konkrete të ngjarjes dhe provash të administruara në gjykim. Në këtë drejtim, Gjykata ka pohuar se përdorimi i prezumimeve të faktit nuk është, në vetvete, i papajtueshëm me parimin e prezumimit të pafajësisë, për sa kohë ato mbahen brenda kufijve të arsyeshëm, duke pasur parasysh rëndësinë e interesit që rrezikohet dhe duke respektuar të drejtat e mbrojtjes (*shih vendimin nr. 63, datë 20.11.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Për sa i përket *së drejtës së aksesit* në Gjykatën e Lartë të lidhur me *standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor*, Gjykata ka theksuar se vendimet për mospranimin e rekursit mund të arsyetohen në mënyrë të kufizuar, me kusht që në pjesën hyrëse të listohen shkaqet e rekursit dhe arsyetimi të shpreh, në thelb, shkaqet e mospranimit gjatë shqyrtimit paraprak të tij në dhomën e këshillimit. Megjithatë, kur në rekurs janë ngritur pretendime me natyrë kushtetuese, Gjykata e Lartë, në respektim të parimit të subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe atij të zakonshtëm, duhet të mbajë një qëndrim të shprehur për to (*shih vendimet nr. 16, datë 12.03.2024; nr. 29, datë 01.11.2022; nr. 21, datë 16.04.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Në rastin konkret, Kolegji vëren se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka evidentuar se gjykatat e faktit kanë mbajtur të njëjtin qëndrim për cilësimin juridik të faktit penal dhe provueshmërinë e tij në standardin “tejt çdo dyshimi të arsyeshëm”, se gjykata e apelit u kishte dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimeve të kërkuesit, të cilat në thelb ishin të njëjta me ato të paraqitura në rekurs, si dhe se provat ishin çmuar në përputhje me nenin 152 të KPP-së, pa u mbivlerësuar ndonjëra prej tyre. Ai kolegji ka vlerësuar se shkaqet e rekursit nuk ishin të bazuara dhe se gjykata e apelit kishte arsyetuar mjaftueshëm si për përgjegjësinë penale të kërkuesit, ashtu edhe për rrëzimin e pretendimit për kryerjen e veprës penale në prani të një shkak padënueshmërie.

24. Kolegji vëren, gjithashtu, se kërkuesi ka ngritur në rekurs edhe pretendimin se veprimet e tij përbënin eksese të ekzekutorit, për shkak të mungesës së një marrëveshjeje me personat e tjerë për vrasjen e viktimave. Edhe pse Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk është ndaluar në mënyrë të posaçme të ky pretendim i kërkuesit, kjo rrethanë nuk është e mjaftueshme për të vënë në dyshim respektimin e standardit kushtetues të arsyetimit të vendimit gjyqësor. Në këtë drejtim, Kolegji Penal ka shqyrtuar shkaqet e rekursit që lidheshin me cilësimin juridik të faktit penal dhe ka vlerësuar se nuk rezultonte zbatim i gabuar i ligjit material, duke konsideruar të mjaftueshëm

arsyetimin e gjykatës së apelit për përgjegjësinë penale të kërkuarit sipas neneve 79, shkronja “dh” dhe 25 të KP-së. Nga ana tjetër, gjykata e apelit e kishte trajtuar në mënyrë të posaçme pretendimin për eksenin e ekzekutorit, duke arsyetuar për ekzistencën e bashkëpunimit, ndarjen e roleve dhe kontributin konkret të secilit bashkëpunëtor në realizimin e veprës penale. Për rrjedhojë, mungesa e një përgjigjeje të veçantë dhe të hollësishme për këtë argument nuk e bën vendimin të paarsyetuar, për sa kohë Kolegji Penal ka mbajtur qëndrim për shkaqet që lidhen me cilësimin juridik të faktit penal dhe ka konsideruar të mjaftueshëm arsyetimin e gjykatës së apelit për përgjegjësinë penale të kërkuarit sipas neneve 79, shkronja “dh” dhe 25 të KP-së, ndërsa kjo e fundit e kishte shqyrtuar dhe arsyetuar shprehimisht edhe pretendimin për eksenin e ekzekutorit.

25. Për sa më lart, Kolegji vlerëson se pretendimet e kërkuarit për cenimin e parimit të *prezumimit të pafajësisë* dhe të *së drejtës së aksesit në gjykatë* të lidhur me *standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor* janë haptazi të pabazuara.

26. Në përfundim, Kolegji çmon se ankimi kushtetues individual i kërkuarit nuk plotëson kriteret ligjore paraprake për kalimin e tij për shqyrtim në seancë plenare.

### **PËR KËTO ARSYE,**

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pika 2, shkronja “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

### **V E N D O S I:**

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.